

عبور زهره

planet venus

ناهید یا زهره (ونوس) دومین سیاره سامانه خورشیدی است که میان زمین و تیر یا عطارد قرار گرفته است. ناهید نزدیک‌ترین سیاره به زمین است و بعد از ماه، درخشان‌ترین جرم آسمانی است که هنگام شب از زمین دیده می‌شود. این سیاره داغ‌ترین سیاره سامانه خورشیدی است. جو غلیظ آن موجب می‌شود که دیدن سطح آن از طریق رصد دشوار باشد. این سیاره در فارسی بیدخت نیز نامیده می‌شود. واژه بیدخت در شکل کهن‌تر خود بَغ دخت (به معنی دختر خدا) بوده است. ایرانیان در زمان هخامنشیان، خدای مؤنث آن‌اهیتا (ایزد باروری و آب‌ها) را با این سیاره مرتبط می‌دانستند. این نام در پارسی میانه، به ناهید و در فارسی امروزی به ناهید تغییر یافت. نام لاتین این سیاره، ونوس، برگرفته از نام یک خدای رومی است.

سیاره ناهید ماه ندارد و از بسیاری جهات چون اندازه، جرم، گرانش و ترکیبات ساختاری شبیه زمین است و به همین دلیل به آن لقب خواهر زمین را داده‌اند. این سیاره را جزء سیاره‌های زمین‌سان و متراکم طبقه‌بندی کرده‌اند که دارای آتشفشان‌های فعال، ناهیدلرزه و کوهواره است. ناهید در مداری تقریباً دایره‌وار به فاصله میانگین ۱۰۸ میلیون کیلومتر از خورشید، به دور آن می‌گردد. هنگامی که در نزدیکترین وضعیت نسبت به زمین قرار می‌گیرد، فاصله آن با زمین ۴۲ میلیون کیلومتر می‌شود و در دورترین حالت ۲۵۷ میلیون کیلومتر با آن فاصله دارد.

زمان لازم برای یک بار گردش این سیاره به دور خورشید ۲۲۵ روز زمینی است. تفاوت بزرگ ناهید با زمین، جو آن است که بیشتر آن را دی‌اکسید کربن تشکیل داده و در ابرهای فوقانی آن قطرات ریز اسید سولفوریک وجود دارد. وجود دی‌اکسید کربن در جو این سیاره دمای آن را به مقدار بسیار چشم‌گیری افزایش داده است (۴۶۴ درجه سانتیگراد نزدیک سطح سیاره).

نور آفتاب پس از نفوذ در جو این سیاره و جذب شدن توسط سطح آن، به صورت گرما از سطح بازتابیده می‌شود، اما انبوه دی‌اکسید کربن جو ناهید، این گرمای بازتابیده را به دام انداخته و از رها شدن آن در فضا جلوگیری می‌کند. این جذب اضافی گرما، که به پدیده گلخانه‌ای معروف است، میانگین گرمای ناهید را بیش از هر سیاره دیگری (حتی سیاره تیر) در سامانه خورشیدی بالا برده است. از این رو وجود زندگی در این سیاره غیرممکن دانسته شده است.

این سیاره در ۱۷ خرداد امسال در نزدیکترین موضع خود نسبت به زمین قرار گرفت. این اتفاق هر ۱۰۵ سال یک بار رخ می‌دهد.

